(Rättsakter som antagits med tillämpning av avdelning V i Fördraget om Europeiska unionen)

GEMENSAM STÅNDPUNKT

av den 9 november 1998

fastställd av rådet på grundval av artikel J 2 i Fördraget om Europeiska unionen om processen för stabilitet och goda grannförbindelser i Sydösteuropa

(98/633/GUSP)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA GEMENSAMMA STÅNDPUNKT

med beaktande av Fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel J 2 i detta, och

av följande skäl:

Europeiska rådet välkomnade den 15/16 december 1995 antagandet den 13 december 1995 i Royaumont av förklaringen om processen om stabilitet och goda grannförbindelser i Sydösteuropa som, på initiativ av Europeiska unionen, antogs av ministrarna från 27 länder i samband med Pariskonferensen om fred i Bosnien och Hercegovina.

Avsikten är att processen i sinom tid skall införlivas i OSSE.

Under tiden godkände rådet den 26 februari 1996 en ”plattform” för processens utveckling. Det godkände den 27 oktober 1997 beskrivningen av samordnarens för Royaumontprocessen uppgifter och den 28 november 1997 utnämningen av en samordnare. Det godkände även den 26 januari 1998 handlingsplanen för processens samordnare.

Förfaringssättet för Royaumontprocessen syftar till att åtfölja genomförandet av Paris/Daytonavtalet om fred genom att föra in det i ett vidare perspektiv med sikte på att främja stabilitet och goda grannförbindelser, särskilt genom att uppmuntra dialog, kontakter och samarbete på alla nivåer av det civila samhället i den vidsträckta region som Sydösteuropa utgör.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Denna gemensamma ståndpunkt syftar till att konsolidera stödet till Royaumontprocessen för stabilitet och goda grannförbindelser i Sydösteuropa, vilken särskilt eftersträvar att

— uppmuntra normalisering av förbindelserna och återuppbyggnad och utveckling av dialogen och förtroendet mellan de berörda länderna,

— uppmuntra band mellan folken i regionens länder och främja regionalt samarbete på det civila samhällets område (t.ex. på områdena för kultur, media, vetskap, yrkesutövning, fackföreningar, icke-statliga organisationer eller religion, samt kontrakter mellan parlamentsledamöter),

— för detta ändamål, främja fastställandet och genomförandet av projekt som rör stabilitet, goda grannförbindelser och det civila samhället.

Artikel 2

Processens samordnare kommer att utföra sina uppgifter med ansvar inför EU:s ordförandeskap i enlighet med de anvisningar som anges i bilaga I och kommer att genomföra de initiativ som beskrivs i den handlingsplan som återges i bilaga II.

Artikel 3

Europeiska unionen kan stödja projekt på området för stabilitet, goda grannförbindelser och det civila samhället i Sydösteuropa som åtföljande åtgärder till processen. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 skall rådet besluta om principen, tillämpningsföreskrifter och finansieringen av sådana projekt på grundval av konkreta förslag.

Artikel 4

Rådet noterar att

— kommissionen kommer att fortsätta att styra sin verksamhet mot ett uppnående av målen och prioriteringarna i denna gemensamma ståndpunkt, i förekommande fall genom lämpliga gemenskapsåtgärder,

— medlemsstaterna kan stödja projekt enligt sina nationella program, resurser och prioriteringar.

Artikel 5

Denna gemensamma ståndpunkt träder i kraft samma dag som den antas.

Artikel 6

Denna gemensamma ståndpunkt skall offentliggöras i Officiella tidningen.

Utfärdad i Bryssel den 9 november 1998.

På rådets vägnar
W. SCHÜSSEL
Ordförande

BILAGA I

Beskrivning av samordnarens uppgifter av Royaumontprocessen

1. Dessa uppgifter följer av målet med Royaumontprocessen som i ett första skede eftersträvar att leda genomförandet av Paris/Dayton-avtalet om fred, men samtidigt eftersträvar att införa detta i ett större perspektiv som omfattar hela regionen.

   Royaumontprocessen eftersträvar att bidra till att alla statliga och icke-statliga aktörer samt grupper i det civila samhället påbörjar en stor och fortsatt ansträngning med avseende på dialog och samarbete. Denna ram för dialog och samarbete kommer att göra det möjligt att överbrygga motsättningar och olikheter och på så sätt på alla nivåer av det civila samhället skapa det förtroende som i sin tur kan ligga till grund för ett nätverk av goda grannförbindelser mellan staterna, en stabilitetsfaktor för hela regionen. I detta avseende är ett deltagande fullt ut av Förbundsrepubliken Jugoslavien (FRY) särskilt viktigt. Tanken är att processen i sinom tid skall införlivas med Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE).

2. De huvudsakliga områdena för åtgärder inom ramen för denna process är följande:

   — Normalisering av förbindelserna mellan de berörda länderna (inbegripet ett eventuellt ingående av fördrag om god grannsämja).

   — Återinförande av helt fri rörlighet och fullständig yttrandefrihet, varvid evenemang och projekt som uppmuntrar detta skall organiseras i en anda av ömsesidigt respekt och förståelse.

   — Främjande av regionalt samarbete på de kulturella, religiösa, vetenskapliga och tekniska områdena samt återupprättande av det civila samhället som ett medel för att visa på fördelarna med ett sådant samarbete när det gäller att tackla problemen i regionen.

   Det bästa sättet att uppnå målet med Royaumontprocessen är att fastställa, planera och organisera projekt eller program som syftar till ett framgångsrikt slutförande av processen — i tillämpliga fall i samarbete med andra nationella, regionala eller överstatliga organisationer och initiativ som verkar i regionen.

3. Urvalet av projekt/program skall ske med hänsyn till deras möjlighet att uppfylla kriterierna för god grannsämja och regional stabilitet. Därför kommer sådana regionala och gränsöverskridande projekt/program för utveckling och tillnärmning av civila samhällen som genomförs tillsammans med och riktar sig till ett antal olika grupper i regionen att prioriteras.

   Royaumont kommer att prioritera civila projekt/program som uppfyller målet i punkt 1.

4. Samordnaren för Royaumontprocessen skall ansvara för följande:

   — Processens profil, kontinuitet och uppföljning, inbegripet förberedandet av dagordningen, uppföljningen och genomförandet av riktlinjer och beslut från processens möten.

   — Företräda processen gentemot internationella initiativ, organisationer och konferenser i regionen.

   — Sambandet med fredsprocessen i Bosnien och Hercegovina.

   — Rollen som kontaktpunkt inom ramen för Royaumontprocessen för alla stater och internationella organisationer som är medlemmar i processen och för alla icke-statliga aktörer som kan tänkas delta i nationella och regionala projekt/program och lokala initiativ som uppfyller processens mål, inbegripet tillhandahållandet av information om möjligheterna till regionalt och gränsöverskridande samarbete som uppfyller målet avseende stabilitet och god grannsämja. Det kan därför i detta sammanhang visa sig vara nyttigt att upprätta en databas med uppgifter om aktörer (institutioner, icke-statliga organisationer, företag osv.) som kan tänkas bli medlemmar i de åtföljande åtgärderna för processen.

   — Samordning med andra regionala eller subregionala initiativ, t.ex. Ekonomiska samarbetet i svartahavsområdet (BSEC), konferenssen för ministrarna i Sydösteuropa (centraleuropeiskt initiativ) (CEI), och Southeast Europe Cooperative Initiative (SECI).

   — Fastställa och planera projekt/program för möten och samarbete på regional och gränsöverskridande nivå om frågor rörande kultur, religion, sport, information, undervisning (även för de yngre), vetenskap och teknik.

— Organisera möten av regional och gränsöverskridande karaktär mellan olika grupper i det civila samhället, särskilt ungdomar med olika etniska, kulturella och religiösa bakgrunder (t.ex. akademiker, journalister, medlemmar i icke-statliga organisationer, fackliga företrädare, medlemmar av politiska partier) och eftersträva att uppnå en så jämn fördelning som möjligt mellan män och kvinnor. Upprättandet av ett direkt kontaktnät mellan akademiska, kulturella och vetenskapliga institutioner och mellan icke-statliga organisationer kommer att främjas.

— Upprättandet av kontakter mellan män och kvinnor med god vilja från alla skikt i det civila samhället som är beredda att bidra till främjandet av ömsesidig förståelse och samförstånd för att därigenom skapa ett klimat av god grannsämja.

— Fastställande och uppbådande av medel och upprättandet av kontakter mellan de som främjar projekt/program och lokala initiativ och bidragsgivare och potentiella finansiella garantier.

— De kontakter som är nödvändiga med OSSE:s särskilda företrädare som har till uppgift att genomföra artikel V i bilaga I B till fredsavtalet.

Vid fastställandet av projekt/program kommer särskild uppmärksamhet att fästas vid målen och möjligheterna att öka den fria rörligheten för idéer samt objektiv och konstruktiv information som främjar samförstånd i stället för att skapa stereotyper och propaganda som leder till angrepp och konfrontation mellan nationaliteter, religioner och etniska grupper.

5. Genomförandet av de uppgifter som anges i punkt 4 förutsätter långtgående kunskaper om regionens geopolitiska, sociala, religiösa, etniska och kulturella förutsättningar. Genom en fast förankring i samordnarens regelbundna verksamhet och närvaro i regionen kommer processens profil att höjas.

BILAGA II

Processen för stabilitet och goda grannförbindelser i Sydösteuropa (Royaumontprocessen)

Samordnarens handlingsplan

Genom sitt beslut av den 28 november 1997 utsåg Europeiska unionens (EU) råd Dr P. Roumeliotis till samordnare för processen för stabilitet och goda grannförbindelser i Sydöstasien (Royaumontprocessen).

Denna handlingsplan, som fastställts tillsammans med samordnaren, är grundad på följande:

— Förklaringen om processen för stabilitet och goda grannförbindelser i Sydösteuropa av den 13 december 1995.

— Kommissionens rapport till rådet av den 26–27 februari 1996 om den framtida utvecklingen av det regionala samarbetet för länderna i f.d. Jugoslavien.

— Den plattform för Royaumontprocessens utveckling som godkändes av rådet den 26–27 februari 1996.

— Rådets beslut av den 27 oktober 1997 om att anta mandatet för en samordnare för Royaumontprocessen.

Dessutom meddelade EU under mötet om processen i Istanbul den 27 oktober 1997 de länder som deltar i Royaumontprocessen sin avsikt att utse en samordnare som skulle ställas till processens förfogande. Deltagarna i processen gav sitt stöd åt att EU ställer en samordnare till förfogande och noterade med välvilja beskrivningen av samordnarens uppgifter.

PROGRAM FÖR SAMORDNAREN

För att kunna fullgöra sina uppgifter skall samordnaren ta följande initiativ:

1. Att i samarbete med rådets ordförandeskap förbereda möten för en uppföljning av processen.

2. Att i samarbete med de diplomatiska representationerna vid EU från de länder som deltar i processen och med Europeiska kommissionen för detta ändamål etablera kontakter i dessa länder för att med företrädare för regeringarna, det civila samhället och de icke-statliga organisationerna diskutera olika möjligheter som processen erbjuder.

   Dessa kontakter kommer närmare bestämt att syfta till följande:

   — Att säkerställa överskådlighet, kontinuitet och uppföljning samt representation i processen.

   — Att fastslå regeringarnas prioriteringar i processen och undersöka möjligheten av att i de deltagande länderna inrätta enheter med särskild inriktning på Royaumontprocessen.

   — Att organisera möten med företrädare för det civila samhället och de icke-statliga organisationerna för att: a) på permanent basis motivera dem att nå processens mål; b) förmedla kontakten mellan dem och företrädare för de icke-statliga organisationerna i andra deltagande länder samt upprätta en första förteckning och en tidtabell för regionala möten inom olika sektorer av yrkesverksamhet, civil verksamhet och religiös verksamhet; c) förbereda möten inom processen med de icke-statliga parterna.

   — Att informera om och fastställa projekt/program av regional eller gränsöverskridande karaktär.

   — Att göra ett första urval bland de projekt/program som uppfyller processens kriterier.

3. Att till möterna inom processen knyta en icke-statlig part bland annat genom att organisera regelbundet återkommande temamöten och årliga konferenser med företrädare för det civila samhället.

Samordnaren skall för detta ändamål undersöka möjligheten av att samtidigt med nästa möte inom processen (i Aten) anordna en rundabordskonferens mellan företrädare för de deltagande länderna och företrädare för medierna för att främja stabilitet och goda grannförbindelser. Vid detta tillfälle skulle särskilt följande aspekter kunna behandlas: undanröjande av hindren för fri rörlighet för press och information, mediernas främjande av goda grannförbindelser och en positiv bild av medmänniskorna, samt fritt arbetande medier och samarbete mellan dessa (utbyte av program och information, utbildning av journalister, samproduktioner, juridisk hjälp för att liberalisera medielagstiftningen utarbetande av etiska regler osv.).

4. Följande inslag kan också beaktas:

   — Ett rundabordssammanträde mellan företrädare för de deltagande länderna och affärsvärlden i syfte att fastställa och övervinna administrativa, rättsliga och övriga hinder för främjande av den privata sektorns verksamhet.

   — Främjande av parlamentarism och demokrati samt samarbete mellan nationella parlament.

   — Främjande av dialog mellan arbetsmarknadens parter och samarbete mellan fackföreningar.

   — Samarbete mellan offentliga förvaltningar i kampen mot korruption.

   — Utvecklandet av rättsstatsprincipen, de mänskliga rättigheterna, och lika möjligheter för män och kvinnor, grundat på relevanta internationella åtaganden.

   Företrädare för journalister, politiska partier, fackföreningar, nationella förvaltningar och internationella organisationer bör mobiliseras för detta.

   Stöd genom gemenskapsprogrammen till de projekt som samordnaren fastställer kan komma i fråga, med iakttagande av befintliga regler och förfaranden, och även genom finansiering från deltagande stater och privata stiftelser.

5. Upprättande av en förteckning, till exempel i form av ett register över de bilaterala och regionala avtal som bidrar till goda grannförbindelser samt en utvärdering tillsammans med andra initiativ och institutioner av hur avtalen tillämpas.

6. Samråd med andra initiativ och institutioner vid förberedelsen av uppföljningsmötena, särskilt om hur gemensamma projekt skall främjas och finansieras.

7. Granskning av om det är möjligt att i sinom tid hålla ett möte på hög nivå (ministernivå) för Royaumontprocessen.

SAMORDNARENS TIDTABELL

Under det första halvåret 1998 skall samordnaren

— förbereda nästa möte för processen i Aten (början av 1998) och upprätta en förteckning över de projetk/program som redan lagts fram för processen,

— vid detta möte och efterföljande möten granska de projekt som föreslagits under de föregående mötena samt nya projekt som deltagarna kan vilja föreslå. Bedöma om de är genomförbara samt den närmare utformningen av deras genomförande (utkast till tidtabell). Vid det kommande mötet i Aten kan beslut komma att fattas om ett urval om 2 – 3 projekt,

— se till att en ”kontaktpunkt” upprättas hos samordnaren mellan EU, regeringarna, de internationella organisationerna och de icke-statliga organisationerna i EU:s medlemsstater och de stater som deltar i processen,

— inleda diskussioner med EU:s ordförandeskap, Europeiska kommissionen och de som främjar andra initiativ i Sydösteuropa för att samordna Royaumontprocessen med dessa,

— besöka de länder i Sydösteuropa som deltar i processen och inleda en dialog med företrädare för de statliga organisationerna, det civila samhället och de icke-statliga organisationerna, samtidigt som dessa organisationers mångfald och särart respekteras,

— fastställa prioriterade projekt/program och granska möjligheterna till finansiering av dessa från Europeiska kommissionen, de deltagande staterna, finansinstitut och privata stiftelser,

— med hjälp av Europeiska kommissionen upprätta en databas över projekten/programmen, de icke-statliga organisationerna, initiativen osv., som gäller Sydösteuropa.

Under det andra halvåret 1998 kommer samordnaren att förbereda de årliga mötena för processen, se till att besluten och riktlinjerna följs upp, upprätta en första förteckning och en tidtabell med möten av regional karaktär inom olika sektorer av yrkesverksamhet, civil verksamhet och religiös verksamhet samt övervaka att de prioriterade projekt/program som utvalts i processen genomförs. Samordnaren skall även besvara en utvärdering av de resultat som uppnåtts jämfört med handlingsplanen.

På medellång sikt skall samordnaren säkerställa att processens huvudsakliga verksamheter (plenarmöten och mellanliggande temamöten, mellan statliga och icke-statliga organisationer osv.) är överskådliga och bedrivs i högt tempo, utforska möjligheterna att ingå avtal om goda grannförbindelser samt förbereda översynen av processens ställning och organisatoriska samband med OSSE.